

Rozhodnutí Nejvyššího soudu SSR ze dne 16.12.1971, sp. zn. 1 To 154/71, ECLI:CZ:NS:1971:1.TO.154.1971.1

Číslo: 44/1972

Právní věta: Pojem dodatočného splnenia vyživovacej povinnosti podľa § 214 Tr. zák. treba vykladať tak, že o účinnú lútosť pôjde len vtedy, ak páchatel sám dlžné výživné uhradí, ale aj vtedy, keď iným spôsobom zariadi, aby za neho dlžné výživné uhradila iná osoba.

Soud: Nejvyšší soud SSR

Datum rozhodnutí: 16.12.1971

Spisová značka: 1 To 154/71

Číslo rozhodnutí: 44

Číslo sešitu: 7

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Účinná lútosť, Zanedbaní povinné výživy, Zánik trestnosti

Předpisy: 140/1961 Sb. § 214 141/1961 Sb. § 35 odst. 2
§ 226 písm. e

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 44/1972 sb. rozh.

Pojem „dodatočného splnenia vyživovacej povinnosti“ podľa § 214 Tr. zák. treba vykladať tak, že o účinnú lútosť pôjde nielen vtedy, ak páchatel sám dlžné výživné uhradí, ale aj vtedy, keď iným spôsobom zariadi, aby za neho dlžné výživné uhradila iná osoba.

(Rozhodnutie Najvyššieho súdu SSR zo 16. decembra 1971 sp. zn. [1 To 154/71](#).)

Najvyšší súd SSR okrem iného z podnetu odvolania obžalovaného Ľ. K. zrušil rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo 17. septembra 1971 sp. zn. 1 T 24/71 u tohto obžalovaného vo výroku o vine z trestného činu zanedbania povinnej výživy podľa § 213 odst. 2 Tr. zák., ako aj vo výroku o treste a tomuto súdu uložil, aby vec obžalovaného Ľ. K. v rozsahu zrušenia znova prejednal a rozhodol.

Z odôvodnenia:

Rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo 17. 9. 1971 sp. zn. 1 T 24/71 bol obžalovaný Ľ. K. okrem iného uznaný za vinného z trestného činu zanedbania povinnej výživy podľa § 213 odst. 2 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že od mája 1970 do 25. novembra 1970 v Hlohovci ako otec mal. Ľ. K., nar. 13. 1. 1965 a od septembra 1970 do 25. novembra 1970 ako otec mal. B. K., nar. 24. 7. 1970,

neprispieval na ich výživu, pričom sa plneniu svojej zákonnej povinnosti vyhýbal tým, že riadne nepracoval, čím ostal dlžný na výživnom sumu najmenej Kčs 2300,-.

Za tento a ďalšie trestné činy mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody.

Proti tomuto rozsudku podal obžalovaný Ľ. K. v zákonnej lehote odvolanie.

Odvolaním sa okrem iného domáhal, aby bol oslobodený spod obžaloby pre trestný čin podľa § 213 odst. 2 Tr. zák. za použitia § 214 Tr. zák. o účinnej ľútosti na základe toho, že z jeho popudu a na jeho žiadosť jeho matka zaplatila výživné na deti za inkriminované obdobie až do vyhlásenia prvostupňového rozsudku, a to z časti pozostalosti, ktorá mu patrila po otcovi.

Najvyšší súd SSR zistil po preskúmaní veci v rozsahu uvedenom v § 254 odst. 1 Tr. por., že súd prvého stupňa náležite neobjasnil skutočný stav veci o tomto skutku.

Na hlavnom pojednávaní pred krajským súdom sa zistilo, že matka obžalovaného A. K., ktorá odoprela pred krajským súdom ako svedkyňa vypovedať, zaplatila dlžné výživné na obe deti. Krajský súd však napriek tomu nepoužil v prospech Ľ. K. ustanovenie § 214 Tr. zák. o účinnej ľútosti a neoslobodil ho spod obžaloby za tento trestný čin na základe § 226 písm. e) Tr. por. Konštatoval totiž, že uvedené výživné zaplatila matka obžalovaného a nie obžalovaný, pričom použitie § 214 Tr. zák. vyžaduje, aby vyživovaciu povinnosť splnil páchatel.

V priebehu odvolacieho pojednávania poukázal obžalovaný Ľ. K. na to, že matka zaplatila dlžné výživné z jeho iniciatívy. Uviedol, že svoju obhajkyňu požiadal, aby jeho matke tlmočila jeho žiadosť, aby výživné na deti uhradila z dedičstva po jeho otcovi. Obhajkyňa potvrdila toto tvrdenie obžalovaného.

Podľa § 214 tr. zák. trestnosť zanedbania povinnej výživy zaniká, ak trestný čin nemal trvalé nepriaznivé následky a páchatel svoju povinnosť dodatočne splnil skôr, ako súd prvého stupňa začal vyhlasovať rozsudok.

Treba sa stotožniť so stanoviskom krajského súdu, že použitie § 214 Tr. zák. neprichádza do úvahy v prípade, keď k splneniu vyživovacej povinnosti, ktorá je predmetom daného konania, dôjde bez akejkoľvek účasti páchatela. Takéto plnenie zrejme nemožno považovať za prejav účinnej ľútosti páchatela. Neobstojí však stanovisko krajského súdu v tom, že použitie § 214 Tr. zák. vyžaduje, aby páchatel sám splnil svoju vyživovaciu povinnosť.

Podľa názoru Najvyššieho súdu SSR pojem „aby páchatel svoju povinnosť dodatočne splnil“ uvedený v § 214 Tr. zák. nemožno vykladať úzko v tom zmysle, že o účinnú ľútosť pôjde len vtedy, keď páchatel sám výživné zaplatí. Za prejav účinnej ľútosti podľa § 214 Tr. zák. treba považovať aj prípad, keď páchatel iným spôsobom zariadi, aby za neho zaplatila výživné iná osoba. Tým sa splní účel ustanovenia § 214 Tr. zák. dosiahnuť plnenie zákonnej vyživovacej povinnosti páchatela.

Odvolanie obžalovaného Ľ. K. v tejto časti bolo preto opodstatnené. V dôsledku toho bolo treba zrušiť výrok prvostupňového rozsudku o vine Ľ. K. za trestný čin podľa § 213 odst. 2 Tr. zák., ako aj výrok o treste.

Krajský súd bude musieť vypočúť obhajkyňu obžalovaného ako svedkyňu o údají Ľ. K. prednesenom v jeho odvolaní a súčasne vypočúť matku detí, prípadne ďalšími inými dôkazmi zistiť aj druhý predpoklad pre použitie § 214 Tr. zák., či neplatenie výživného nemalo pre deti trvalé nepriaznivé následky. Redakčná poznámka: V prípade, že obhajkyňa bude vypočutá ako svedkyňa, bude, pravda, z funkcie obhájcu na hlavnom pojednávaní a na verejnom zasadnutí vylúčená (§ 35 odst. 2 Tr. por.).